

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯАДАЙ АССР-ЫН ВЕРХОВНОЕ СОВЕДИЙ, МИНИСТЕРНҮҮДЭЙ СОВЕДИЙ ОРГАН

1921 оной
21-нээ гарана.

№ 199 (17922)

1988 оной августын 30, вторник

Сэн 3 мүн.

ОДЭ ҮДЭРНҮҮДТЭ ҮБНЭ БЭЛЭДХЭХЭ, ЛОС ДАРАХА ХҮДЭЛМЭРЭЭ ЖЭГДЭЭР ЯБУУЛАЯ!

ХАМТАРХАДАА ХҮСЭТЭЙ

хүсөөрөө хэн ха юмбиди. Т-25 түхэлэй нэгэ трактороор сабаадаг байгаади. Манай бригададаа наяаг нэмжэе үшөө нэгэ имэ түхэлэй трактор үтбэ. Хоёр трактортой болоходоо бидэ үблээ шарга дээр нүрилжэ, тэрэнэ шарга, хоронүүд соогоо оруулнади, гэжэ ахалагша хоншон, коммунист Баир Батомункувич хөөрэнэ.

— Урда жэлнүүдтэ хайшан гээд үблээ бэлэдхэдг байгаади, гэжэ асуухадманай, тэрэ ноурагдан хахулэ аршаанай үгүлгэ.

— Совхознай тэжээл үйлдбэрлэхэ тухай зөво байгуулан юм. Тэднэр үбнэ бэлэдхэжэ үгшэ бэлэй. Тээд томодогдогон бригадын бэлэдхэн тэжээлэй шарынь эндэ хэлээшье ялай. Тэрэнгээ гэдүүр өхнэи сабаалангай ургасан сабаагдангүй үлгэдг байгаа. Энэ дугаг далах усадхаа талаар гэр бүлын подрядгай гуримда ороно.

Мүнөө энэ зөвөөд 14 хүн хүдэлнэ. Эдэ хэд ба гэбэл, Баир Дугаржаповай эсэг, ажаллаа ветеран Батомунку Гармаевич, тэрэнэй дүү хүүбүүд автомашинын жоолошон Чингис, Солбон, ахалагша хоншонхой туһалагша Николай Раднаев, Юрий Цыденшевицэй хүүбүүн Жаргал, студентүүд Евгений Раднаев, Батор Дашиев гэгшэд эсэлэг үдэрэй час, минута бүхэниие ашаг үртэйгөөр хэрэглэхье оролдонэ.

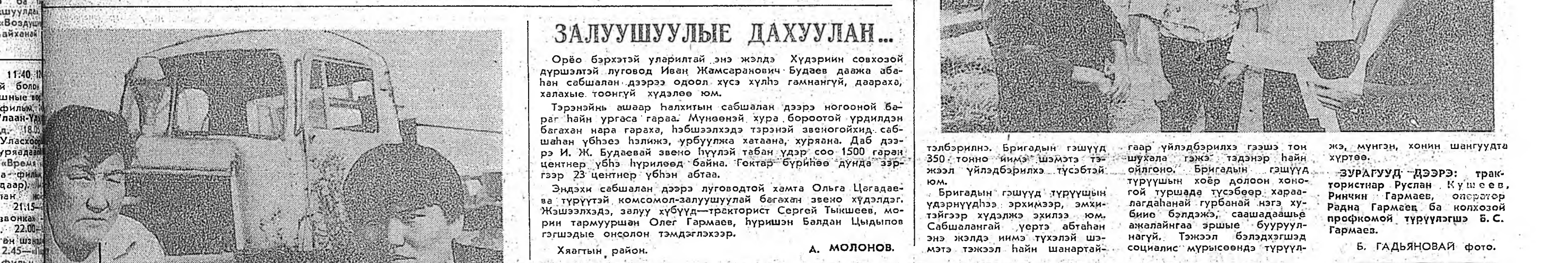
— Эндэний хэдэн үдэр хура бороо нэгэ орожо, манда бага бэшэ бэрхээшлүүдье үшээрүүлэ. Наянай нарадай үдэрнүүд тогтоод байна. Бидэ хоёр отарадаа тус тусан 12 хүртэй болобооди. Эдэ хүрнүүдэ үшөө хэмжээгээ үзөөдү байнади. Тоолоод үзэхэдманай бидэ тус тусан 480—500 центнер үбнэтэй боло гэжэ хабди. Отарын хонидо хүрэхэл даа. Тэрэнэй хажуугаар эелхэн суглуужа абана абзаади, гэжэ хонидо хонидо бригадын ахалагша хоншон Ю. Ц. Раднаев мэдүүлэ.

— Гэр бүлын подрядгай гуримда ороо хадаа эдэ сабаалан таанадаа даалгадаа үгшэ гээшэ. Энэ талай дээрнээ бидэ ургас абахын тула тэрэн дээрэ түхэрэй жэлэй хугасаа соо хүдэлжэ хэрэгтэй болоно ха юм. Мүнөө жэлдэ танай сабаалангай гектар бүриһөө хэды шээн ногоон абтаади, гэжэ Баир Батомункувич асуубади.

— Энэ 30 гектар сабаалан дээрэ үтэгүүлгэ оруулха шухала болоно. Уһалха хэрэгтэй гэжэ ааб даа. Юрэдөөл, тэрэн дээрэ хүдэлмэри ябуулхье оролдохобди. Байгша ондо муртэй ургаса абтаади. Гектарай 14—15 центнер ногоон хураагдаа, гэжэ тэрэ харюусаа нэн.

Энэ хонидон ажалын ийгээ дээрэ бэшэ даа. Эднэр сентабрийн эрбаадаар хонидо уржүүлжэ эхилхэн, Байгша ондо Баир Дугаржапов эдэ зуһаг хонидые харуулаха, зуун толгой зуһаг бүриһөө 85 хурыга абтан, толгой бүхэнхөөн 3,4 килограмм нооно хайшалан байха юм. Тэрэнэй даадаг бригада ерэхэ жэлдэ зуутанай тоодо орохо хүсэлтэй мүнөө энэ шухала кампан эхитэйгээр үнгэрэхье оролдохобди.

Д. ДОНДОВ.
Мухар-Шабэрэй район.

Б. ГАДЯНОВАЙ ФОТО.

АЖАЛША БЭРХЭ, АМБАЙ ХҮБҮҮД ДАА!

рысоон хайнаар эмхидхэгдэнэ. Тэднэр шухала кампанайн хүлээр элбэг тэжээл нислэгдэхөөд, хайн шанартай силос дарагдаха урмашуулагдаха юм.

— Үнхөөрөөшье маанадай дунда социалист мурисоон үргэснэр дэлгэрүүлэгдэнэ. Бүгднэр дунгууд докда бүхэн тэсологдохо байна. Хэрбээ ажалай 19 үдэрэй хугасаа соо хараалхан тусбөө дүүргэлд, бригадын гэгшүүд материална болон моральна талаар урмашуулагдаха юм, гэжэ Н. Г. Цыпилов хэлбэ.

Тус бригадын силос дарагдах энэ хэрбээ ажаллаа наа, урдах зорилгоо хоно үлүүлээр хараална. Тэднэр энэ ажалла наа үдэрнүүдтэ эхилбэ, ботонхон болоорой туршада нэгэ нүхээ шэмэтэ тэжээлээр дүүргэжэ шадга бшуу. Энэнай тус бригадын механизаторуудай үдэр бүтэсэтэйгээр хүдэлхынь үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ.

Советскэ Союзай хоёр дахин Герой С. И. Грицевецэй нэрэмжэтэ Харьковский лётчик-космонавт-1944 ондо дүүргэнэйгээр 1964 ондо агаарай-сэрэгтэй хүснүүдтэ алба хэз нэгэ н-дхи сэрэгтэй лётчик, эс-дхи классай лётчик-туршагша гэхэн нэрэ зэргнүүдтэй.

В. А. Ляхов — 1963 онноо Советскэ Союзай Коммунист партиин гэгшүүн.

1967 ондо Владимир Афанасьевич космонавтуудай отрядта оруулагдаа нэн.

Владимир Афанасьевич замбуулинай дайдаа соотуур хоёр дахин нийдэжэ туруушкын — 1979 ондо «Союз-32» гэжэ онгосо болон «Салют-6» гэжэ замбуулинай станци дээрэ 175 суудхэ соо, харин хоёрдоо — 1983 ондо «Союз Т-9» гэжэ онгосо болон «Салют-7» гэжэ замбуулинай станци дээрэ 150 суудхэ соо үргэлжлэн байгаа. «2-дхи классай космонавт» гэхэн нэрэ зэргэ тэрэндэ олгогдонхой.

Н. ШАБАЕВАЙ ФОТОТЕКТ.
Захамнай район.

Н. ШАБАЕВАЙ ФОТОТЕКТ.

ЗАЛУУШУУЛЫЕ ДАХУУЛАН...

Орво бэрхтэй үлэрлэйтэй энэ жэлдэ Хүдэрин совхозой дүршэлтэй луговод Иван Жамсаранович Будаев даажэ абтан сабаалан дээрэ эдоол хүсэ хүлээ гамнангүй, дараха, халахы тоонгүй хүдэлэе юм.

Тэрэнэй ашаар халхитын сабаалан дээрэ ногоонхой бага хайн ургаса гараа. Мүнөөнэй хура бороотой үрдилдэн багхан нара гэхэ, нэбээлхэдэ тэрэнэй зөвогхойд сабаалан үблээ нэлижэ, урбуулжа хатаана, хураана. Даб дээрэ И. Ж. Будаевэй зөво нүүлэй табан үдэр соо 1500 гаран центнер үбнэ нүрилөөд байна. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 23 центнер үбнэ абтаа.

Эндэхи сабаалан дээрэ луговодтой хамта Ольга Цагадаева түрүүтэй комсомол-залуушуулай багхан зөво хүдэлдэг. Жэшээхэдэ, залуу хүүбүүд—тректорист Сергей Тыншеев, морин тармууршан Олег Гармаев, нүришэн Балдан Цыдыпов гэгшэдые онсолон тэмдэглэхээр.

Хягтын район.

Д. ДОНДОВ.
Мухар-Шабэрэй район.

УЛАСХООРОНДЫН ЭКИПАЖ НИИДХҮҮЛЭГДЭБЭ

Замбуулинай «Союз ТМ-6» онгосо. 1988 оной августын 29-дэ Москвагай сагаар 8 час 23 минутада Советскэ Союзнаа ниндхүүлэгдэбэ.

Уласхоорондын экипаж: командир—Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, СССР-эй лётчик-космонавт Владимир Ляхов, врач-шэнжэлэгш Валерий Поляков, космонавт-шэнжэлэгш, Афганистанай Республикын эрхэтэн Абдул Ахад Моманд онгосо жоолодоно.

Владимир Афанасьевич ЛЯХОВ

Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, СССР-эй лётчик-космонавт Владимир Афанасьевич Ляхов 1941 оной июлинь 20-до Ворошиловградскэ областин Антрацит хотодо түрэн байгаа.

Советскэ Союзай хоёр дахин Герой С. И. Грицевецэй нэрэмжэтэ Харьковский лётчик-космонавт-1944 ондо дүүргэнэйгээр 1964 ондо агаарай-сэрэгтэй хүснүүдтэ алба хэз нэгэ н-дхи сэрэгтэй лётчик, эс-дхи классай лётчик-туршагша гэхэн нэрэ зэргнүүдтэй.

В. А. Ляхов — 1963 онноо Советскэ Союзай Коммунист партиин гэгшүүн.

1967 ондо Владимир Афанасьевич космонавтуудай отрядта оруулагдаа нэн.

Владимир Афанасьевич замбуулинай дайдаа соотуур хоёр дахин нийдэжэ туруушкын — 1979 ондо «Союз-32» гэжэ онгосо болон «Салют-6» гэжэ замбуулинай станци дээрэ 175 суудхэ соо, харин хоёрдоо — 1983 ондо «Союз Т-9» гэжэ онгосо болон «Салют-7» гэжэ замбуулинай станци дээрэ 150 суудхэ соо үргэлжлэн байгаа. «2-дхи классай космонавт» гэхэн нэрэ зэргэ тэрэндэ олгогдонхой.

ТАСС-ай мэдээсэл

Ниндэлгын программаар «Союз ТМ-6» онгосо замбуулинай «Мир» комплекстэй залгадаа холбогдожо, 1987 оной декабрийн 21-нээ Газар шадарай замда хүдэлжэ байхан космонавтууд Владимир Титов, Муса Манаров гэгшэдтэй хамта науща шэнжэлэгшүүдье, туршалгануудые хэхэ юм.

Валерий Владимирович ПОЛЯКОВ

Валерий Владимирович Поляков 1942 оной апрелинь 27-до Тулада түрэн юм.

1965 ондо тэрэ Москвагай Лениной орденотой И. М. Сеченовын нэрэмжэтэ 1-дхи медицинскэ институт дүүргэбэ.

Удаан эрдэм-шэнжэлэгшын элдэб институтуудта, эмхнүүдтэ хүдэлэн байгаа. Замбуулинай медицинскэ талаар шадар бэрэ, эрдэм мэдээсэтэй моргалта байгшаа харуулаа. Замбуулинай «Союз» онгосоонд, замбуулинай «Салют» станцинууд дээрэ жоолодогдог ниндэлгэнүүдье медицинскэ талааха хангалдаа нэгэнтэ бэшэ хабаадаа нэн. Тэрэ медицинскэ эрдэмэй кандиат юм.

В. В. Поляков — 1970 онноо Советскэ Союзай Коммунист партиин гэгшүүн.

1971 оной октябрынаа В. В. Поляков СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрствын Медицина-биологическа зорилгонуудые шэнжэлдэг институтта хүдэлнэ.

1972 онноо хойшо Валерий Владимирович замбуулинай ниндэлгэнүүдтэ бэлдэжэ эхэлэа нэн. «Союз ТМ» онгосо болон замбуулинай «Мир» станци дээрэ врач-шэнжэлэгшээр ниндэлгэдэ бэлдэхэй дүүрэн жүрса гареган байна.

Совет Социалист Республиканыдаа Союзай болон Афганистанай Республикын правительствануудай хоорондо үгээ ойлголсононтот таарадуулан, совет-афган замбуулинай ниндэлгэ бэлүүлэгдэнэ.

Телеметрическэ баримта мэдэнүүдтэй ёһоор, «Союз ТМ-6» онгосын түхээрэлгэнүүд хайнаар хүдэлнэ.

Космонавтууд Ляхов, Поляков болон Момандын бээнүүд хайн.

Абдул Ахад МОМАНД

Афганистанай Республикын эрхэтэн Абдул Ахад Моманд 1959 оной январин 1-дэ Газин провинцинь Шангарска районотой Сярда тосхондо түрэн байгаа. Пуштун үндэс аянаа юм.

1976 ондо нургуули дүүргэ-нэйнгээ нүүлээр Кабулай политехническэ институтта нурхатааа ороо нэн.

Абдул Ахад Моманд — 1977 онноо Афганистанай Армадэ демократическа партиин гэгшүүн.

1978 ондо армийн албанда татагдаха, сэрэгтэй хуралсал олохын тула Советскэ Союз эльгээгдэа нэн. Лётчикуудай сэрэгтэй училищи дүүргэдэ, Афганистанай агаарай-сэрэгтэй хүснүүдтэ алба хэбэ.

1987 ондо тэрэ агаарай-сэрэгтэй академ дүүргэлд, ниндэлгэнтэй албага үргэлжлүүлэн байгаа.

1988 оной февралы нарада Абдул Ахад Моманд Ю. А. Гагаринэй нэрэмжэтэ Космонавтуудые бэлдэлгын түбтэ совет-афган хамтын ниндэлгэ хэхээс хорилго бэлэдхэлээ ахалаа нэн. «Союз ТМ» онгосо болон замбуулинай «Мир» комплекст дээрэ ниндэлгэдэ бэлэдхэл хэхэн байгаа.

«Союз ТМ-6» онгосын экипаж командирай ниндэхынгээ урда тээ хэһэн мэдүүлгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар! Газарые туруушхынь тойрон ниндэлгэнхэмни хойшо арбаад жэл үнгэрэе.

Энэ үе соо замбуулинай техникэ нилээд хубилаа, туршалганууд улам орво болоо, гэгшэые совет замбуулинай аппаратуудай туһалагдэдэг бүхы шэнжэлгэнүүдтэй эб найрамдалта шлгэл хубилшагүй байһаар.

Замбуулинай «Мир» комплекст дээрэ туршалгануудай программа бэлүүлхын тула хоёр оройной — Советскэ Союзай болон Афганистанай Республикын эрхэтэд «Союз ТМ-6» онгосоор мүнөөдэр замбуулинай дайда руу мордохон.

Манай хамтын ниндэлгэ амгалан тайбан зорилготойгоор замби түбине шэнжэлэ талаар уласхоорондын харилсаанай ээлжтэй алхам, Советскэ Союзай ба Афганистанай Республикын арадуудай хоорондохой холбоо барисанай улам бэхихэмэ байлгын шэнэ гэршэ болоно.

Уласхоорондын экипажэй үмэнхөө элнхэнэб: замбуулинай ниндэлгэдэ бэлдэнди, хүндэтэ ба харюусалгай даабааряа дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдээсээ, дүй дүршлөө элсүүлэхэдэ.

«Союз ТМ-6» онгосын экипаж командир Владимир ЛЯХОВ.

«Союз ТМ-6» онгосын космонавт-шэнжэлэгшын ниндэхынгээ урда тээ хэһэн мэдүүлгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар! Хэдхэн минутын үнгэрхэдэ, «Ниндэхэ» гэхэн удаан хүлээгдэнэ захиралта үгтэжэ, совет-афган экипажэй жоолодонон замбуулинай онгосо Газар шадарай замда гараха юм.

Совет аханартага хамта замбуулинай энэ ниндэлгэдэ хабаадаха үндэр эхэ нэрэ хүндые Афганистанай Республикын хүтэлбэрлэлгэдэ намда найдан даалганандын зотойб. Омог дорюун арадайгаа хубуун байхан тулаада би баяр баясхаланга хамта Эхэ оройнойгоо түлөө гуниг гашуудалые замбуулинын худар абжаа ошоомон. Уг угсаатанай дайнай гал дүлэн манай орондо сорохиһоор.

Эсэгэ оройноймни: инат хайртай хүнүүд, зүрхэ сэдхэлхэнгээ нагын үгэнүүдые тэснэтэ зорюулба. Аха дүүнэр! Дайн байлдаага болоулжа, бата бэхи национальн амгалан тайбан байдал байгуулха талаар бүхы хүсэ шадлаа эхүүлэгтэй. Бээ даһан байдалтай, нейтральна, амаршье бүлэглэлүүдэ хабаадаагүй Афганистаные амгалан тайбан нинтэ нагын, харин манай ард зоние зот хайрлалтай болго! Эхэ оройнодо амгалан байдал байгуулха гэгшэ минин эгээл халуун хүсэл эрмэлзэл мүн.

Замбуулинай ниндэлгэдэ бэлдэн совет ханинартаа, бүхы совет хүнүүдтэ гүнзгий сэдхэллээ баяр баясхан хурхыһе хүснэб. Хани барисан хадаа манай оронудай арадуудай үнэтэ шухал баялг, мүн. Болгохо байһан замбуулинай ниндэлгэ тэрэнэй түүхэдэ шэнэ толотомо хуудан гэгшэ.

Замбуулинай дайдаа хэдгэ хүдэлмэрийн хараалгдан программа бэлүүлэгдэхэ юм гэжэ эрдэн агаарые, Эхэ оройноо, Афганистанай Республикын Президент, НАПА-гай ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Наджибуллае, совет агаарые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Горбачевые найдуулаб!

«Союз ТМ-6» онгосын космонавт-шэнжэлэгш Абдул Ахад МОМАНД.

ПАРТИЙНА ДЖАБАЙДАА

ТООСРОН БА ХУНГАЛТА

ЗҮБ ТОГТООЛНУУД АБТААД, ХИНАЛТАНЬ ҮУЛАДАНА

Механо-бурилдүүлгын цех локмотив-вагон заабаарилгын заводод гол цех бэлтгэж байна. Тус цехтэй шэж таан жэлэй түрүүшын хоёр жэлжигээ тус-бүддүй энэ коллектив дүүгнэ-гэнхэй. Байгша оной длоон-хонин дунгуудээр номснклтүр-ин 2 продукцияла бусадүй-мун 2 тусбэй бһоор гөргөд-абана, Вүлжа гөргөхөдөн, хэ-рэгтэй түүхэй эдээр кузнич-цех хүсэд хангангүй. Кузнич-цехтэй эхиргөнтэй, хүдэл-мэришлэлтэй уулажа эхлэ-лээн, байдлын бага ээргэ-байжарашаа бага, тэднй түү-хэй эдэ дахин таһалдуулжа эхлэ-лээн. Тимжээ тус цехтэй гэг-дэ аар 6 мянган вүлжа хүр-тэрүргән байна. Гансал энэ уушраа болохо, тус цехтэй коллектив завод соогоо дэл-гэрһэн социалис мүрьсөөндэ хабаадаха эрхлээ хангадана, мун һара болон квартал-дүнгөөр хүдэлмэришлэд мүн-гэн шандаһе үнийн хүртэнгүй.

Энэ болон бусад хүрса асуу-далнууд цехтэй партина эхнй организацион тоосоотой хун-галтын суглаан дээр һаяхан зүбшэн эхлэсгэдэ. Цехтэй на-чальнигай, хоёр орлогшоно-ройн ажалладга таһалга соо 21 коммунист сугларба, бүх-дөө 28 коммунист тус пар-тиорганизацион бүридэлдэ тоо-логдоно. Амаралтада байһан хоёр пенсионер, хүдэлдэг та-бан хүн суглаанда байһагүй. Партиорганизацион социалис бүридэлтэй харабал, партин и гшүүн хүдэлмэришлэд, юа-чиний — инженер-технич-ск хүдэлмэришлэд, найма-никийн — пенсионернууд боло-но, Гадна 7 коммунист гэгдэ болон дунда тусхай эрлэм-тэй, тикхэдэ юһн эхнэр пар-тийн гшүүд юм. Бүхүдөө тус цехтэ 164 хүн ажалладга бай-на, Партиорганизацион тухай то-шохоонд хөөрхөдэ, тикхэдэ даа.

Суглааны түрүүлгшээр һун-галгәһн К. С. Муликос сугла-лаа шадарсраар хуһалтын, коммунистуудай асуудалууд-ыг хүрсаар таһиын харах-дэ, цехтэй партиорганизацион ху-сэһийн, эбтэйш хэж ажал-лавар һэн. Юуб гэгдэ, сугла-анда тэднэй зүбшээ асуу-далнууд олон — аар 6 асуу-дал табидаһан байгаа бшуу.

Партиорганизацион секретарь О. И. Кузнецов тоосоотой элдэ-х хэж, КПСС-эй XXVII съез-дин, ЦК-тэй улаадаһы Плану-

мүүдэй болон бүхэсоюзна XIX партконференцин шиндхэ-ринүүдтэй хуһалбэри болгон, цехтэй партиболо хүдэлмэри-эс ябуулаа. Партиин гшүүнэй түрүү ээргэдэ ябаха үүргэ ба эдэхи дээшлүүлгэдэ, тусб-тэ длабэри болон социалис уя-лануудтэй дүүргэлгэдэ, хүдэл-мэришлэдтэй үзэл суртал-полити-ческэ хүмүүнүүдэй һайжаруул-гәдә, мун үйлдэбэридөө хэргэ-тэй элчэстнүүдтэй бэлдэрл-гәдә гол анхарааа хандуула-бди гэжэ элдхэлээ мэдүүл-һн байна.

Хоёрдохи үчэстөгэй коллек-тив тусбөө урпашатгайгаар дүүргэдэг аад, социалис мү-рьсөөндэ хабаадаха аргагүй. Тоогоор гэршэлхэдэ, норма-тивн-сбэр продукция — 105, ажалай бүтээс — 104, хэлсэ-гэ уяланууд — 99,7 процент хүдэлмэришлэд. Эндэ нэн түрүн кузнич цехтэй эхлэ. Эхнэр тухай үгэ хэлсгэдэ һангага эхлэ зобонгоор оло дахин дабтаа һэн. Элдхэлшлэһе, коммунистуудтэй үгэ эхлэ-хэдэ, өөһдүнгөө амжалтанууд тухай мөртәһан юмзүдлүгдэ хуһалдгәтэй асуудалнууд, дутагдалнууд тухайгаа шүүм-жэлхэгээр шажилһэн эхлэһэн, сэгнэһэн байгаа гэжэ тэмдг-лэлтэй.

Жэһэлхэдэ, нормировщи-гүд ба мастернууд, цехтэй эхиргәһэн эдэбхигүйгөөр хү-дэлнэ гэжэ эхэ хэлсгэдэ. Хү-дэлмэришлэһингөө поселок болбосон тухалтэй болгохэ үүсхэлэй завод дотор гара-башы, цех соо тэрэниин дэм-жэлһн хүн үгнэ. Зүгөөр ажа-лаа болон тикхнэ гурим, жу-рам хэзэгйрууһан ушарнууд олошорлоо. Нёдондо 6 хүн гэмтэ абадал гаргәһан һаанэ, энэ тоо длоон һарын турша-да 11 хүртээр ургаа, Архи-дад, тэлэрүүлгын газарта 9 хүн хоню, Январь-февраль һарануудта журам хэзэгй-рууһан нэгшэһе ушарай үгнэ һаа, хабэр-зүнай үгдэ тикхэ абадалнууд олошорно.

Эдэ хэд гэгсгэдэ? Олонхын хуулийн һага гшүүсгөй залуу хүбүүд. Протасов, Вершинин, Азамов, тикхэдэ үнийнэй ху-дэлмэришлэд Емельянов, Бу-рлаков, Распосин болон бусад коллективизмтэй нэрэ хүндэ бузарлаһа. Нёдондо, мун бай-гша ондо Трушкин, Лешинский хоёр-хоёр удаа тэлэрүүлгын газарта ороо. Архидалгәтэй тэмсэхэ комиссин, цехкомой засаданинууд, үчэстөгэй суг-

лаанууд дээр тэднэй яба-далнууд дүшбэлдэйн зохи-то шиндхэбэригүд абаһан бай-на. Гадна нүхлэй сүүд эдэб-хигүйгөөр хүдэлнэ. Журам ха-зэгйрууһан түүло 3 ком-

муниста доңгодоно хэгдэ. Эдэ ушарнууд юонд үсөөр-нэгүйб гэгдэ, партиболо, цехкомой талаһа һаин хинал-тэ эхмхэдгәһэнгүйл хаш. 1986 онхоо хойшо 3 хүн партиин гшүүнээр абага, зүг-төөр хоёрын ажалһаа гара-жа ошоо. Залуу коммунист В. Пинтае, элбэжин — байна. Тоосоотой үс соо залуушуул-тай, комсомолшуудтай абуу-лагдадаг хүдэлмэри эдэбхиг-жээ. Гэбшэһе комсомолшуу-дла дунда залуу коммунист-нуудай хүдэлдэггүйн хара-мтэй байна. Нурган хүмүүнүү-лэгшдэй советдэй энэ талаар ябуулдаг хүдэлмэри эдэбхигтэй болоо.

Политическэ һуралсал, пар-тийна хэһэллүүлг, политин-формацинууд, эхмхигүүр ябуу-лагдаа. Эдэ хэрэгүүдтэй эхмхэдгә партина далабга-ритай П. И. Ворущин, В. В. Смагин хүдэлмэриг гүйсэд эхмхэдгәгүй. Хэин гэгсгэдэ Но-нигүргөөр гаргадгадгай байгаа.

Цех соо олондо мэдээлгә-гэ хуһаагдәһгүй. Мүнгэн шангай хуһаагән юондэй түүло, хэндэ, хэлдгээр үгтэнбэ гэжэ олондо мэдээсгәдгәгүй. Мү-нөө хуһагән шажилһан дунда хүдэлмэришлэд дунда үзэл сурталы, ойлуулгын хуһа-гдәһгүй үгтэнбэ, комму-нистуудай нэрэ хүндэ, тү-рүү үргыһе үгтэнбэ гэжэ ду-роилгон болоно. Энэ зорилгын бэлэл цехтэй ком-мунистуудһаа дуладана, дүүргәһиһе шангаар хинахэ хэрэгтэй.

Цехтэй ажаһын ажал абуу-ла хинаха талаар цехтэй пар-тикомиссин түрүүлгш В. М. Жаркой суглаан дээр тоосо-бо. Энэ комисси 3 жэлэй тур-шада хүдэлжэ байна. Гол зо-рилгоороо жэлһэ үлүгтэй сар соо хүдэлнэ. Уаань цехтэй гэгсгэдэ хэлсгэдэ уялануудһаа дүү-ргәһе хинадаг үгтэнбэ боло-ло. Шинэ үүргтэй болохо-доо, кузнич цехтэй түүхэй эдэ абуулаһа болгонһон аад, һүүлэй үгдэ энэ талаар юу-дшэ хэжэ шадангүй. Вүлжын асуудал шиндхэһиһе заводой порткомдо хандаха гэгнэ ду-рдаһал тэрэ оруулба.

Уаань зүбшэн хэлсгәгэ эхи-лэ, үгэ хэлсгэдэ бэс бэснй-гүд эерим асуудалнуудтэй да-бтәхәдә, бүри хүсвәр, бүри үрхэтэйгөөр тэданин таби-һан байна. Архад друкһина-да дөжүрүгдәһа гараха тухай асуудал залуу коммунист В. Пинтае табиһадә, энэ шуха-

ла хэрэгтэ коммунистууд эдэбхигүйгөөр хабаадна, цех-тэй нальни болон мастер-нууд оройдоһоо харагдадаг-гүй гэжэ сэхэ руунь мэдү-нэ.

Нормировщица, цехтэй пар-тиболо секретарин орлог-шо Л. И. Буянова үзэл сурта-лай хүдэлмэрин, хэблэлдэ за-хил хэлгын, гшүүнэй тусб-тэ суглуулгын түүло харау-салгәтэй юм. Недели бүхнэ дэ политинформацион хондо һануула хэлгэ, гшүүнэй тус-бэри суглуулхадә, хүн бүхнэ-ниие гүдәг байһан тухайгаа хөөрбэ, Илангәл пенсионер-нууд түлбэриһе сар соонь тү-дэнгүй гэжэ тэрэ шүүмжэлбэ. Коммунист Болоншаагәй пар-тийна суглаануудта ердэгдәһ-байһиһе анхараа. КПСС-эй ээргэдэ тэрэни сөвсәдә бай-ха тухай асуудал хараха үг-тэнь дүрәдгәдә.

Тус цехтэй нальнигаар дүр-бэлдэ жэлһэ хүдэлжэ байһан П. И. Ворущин залуушуултай хүдэлмэри ябуулаа далабга-ритай. Цехтэй хамтадаа дүшөөр залуушуул ажаллаа. Хүмүү-жүдәдэ хүндэ гэгсгәдгәһэй тоодо оруулагдаха рәйгүн-сәдикомой элбэгнэ 10—12 хүбүүд жэл бүри цехтэй эрлэг-дәһнэ. Тэднэй олоор эрхлэ-хэдэ, хүмүүнүүдгын хүдэлмэри ябуулаһа бүри хүшүр. Тимжэ үхүбүүдтэй үсөөнөөр тус цех-тэй элбэгнэгт гэгнэ дүрәдәһ тэрэ оруулаа. Юуб гэгдэ, тэ-днэр һайнаар ажаллаха эр-мэлзэнгүй. Мүн тэднэй кол-лективтэй тоодо оруулагдаха, цехтэй бүри эх дөвсгөр үгтэн-бэ, сәһәһиһе хуһаагдәһнэ, тэрэ политическэ болон ком-сомолой һуралсалда тухл мя-гууд һаин тэһшэ хуһилжа, Но-нин болоо гэгсгә.

Залуу токарь, коммунист Ю. А. Петров олондо ноуула-гәһи мэдээсгәһын хуһаагдәһнэ, тэрэ политическэ байдлаар һангага зобожо байһаһаа мэд-үүлбэ. Түрүүшүүдэ шэн ол-гогш, салин хүлбэ шэн гу-римээр түлгэз олондо ойл-госотгүй байна. Хоёрдохор, цехтэй түкэрлэгнүүд хууша-раа, ажалай бүтээс сәһа-дәһнэ дээшлүүлгын аргагүй болоо. Шинэ түкэрлэгнүүд мун шанартай гэжэ шүүмжэл-бэ. Гадна онһон техникхэ бүрин бүтнөөр ашаглаха үүс-хэлэй дэмжгәдгәггүй, эндэ-

һээ мун лэ эхтэй гэжэ сә-хыһн тэрэ эхлэһн байна. Заводто дүш гаран жэлэй туршда мастераар болон бри-гадирар ажаллаһан комму-нист-пенсионер С. И. Колзов

суглаан дээр шухала асуудал-тада, Локомотив хабсарал-гын цехтэй мастернууд мөха-но-бурилдүүлгын цехтэй мастер-нуудта орходоо, хондо һаин салин хуһалдә, Ажлын аад-ла ха юм. Түрүүшүн цехтэй хинэ нэгдәһнэ, манай цөхнө гүрбәдехи категориин гэгсгә са-лингиднай багаар түлгэз гэ-нэ һанамжлаа. Тимжээ ма-най цөхтэ мастераар хүдэлжэ хүнүүд олодоггүй. Юрын хү-дэлмэришлэн 2—3 дахин эхэ мүнгэ абана бшуу.

Суглаа хүтэлжэ байһан К. С. Муликос партибологхой гшүүн, цехтэй ажалһа коллективтэй со-вөлэй түрүүлгшэ юм. Тэрэ партиин гшүүнэй аргуун эх-бэр, үннэ сэхэ шэнжэ шанар-хуһаг асуудал таһа. Хуһал-тын тогтоһонд жэлһүүдтэй коммунистын нэрэ хүндэ уна-һан байгаа. Мүнөө хуһагән шажилһан үгдэ партин гэгс-гәдәһ нэрэ хүндэ имәгәл бид-нэй хэр ээргээр хүдэл-һинөө, бэс абажа ябаһан-һаа дуладһаа гэжэ Касим Салиховын хэлһэн. Жэһэлхэдэ, Болоншаа комсомол ба-сәһи эхлэһадә, уга эдэбхиг-тэй байгаа. Мүнөө үхүбүтэй болонһондо хондо хара ажи-ла хараһа. Эндэ коммунист-нууд өөһдөө эхмхэдгә, тэрэни-дэ туһалха, партина хүдэлмэ-рид дүтлүүлгәһи өһотой бай-гаа ха юм. Ондогоор хэлс-хэдэ, коммунистууданай һа-һат, дунда ээргээр харахадә, партиорганизацион гшүүд 47 һаһаттай байһа. Залуушуулы-е партин ээргэдэ олоор ажа-хэ, хүдэлмэридөө хабаадуулаа шуха-ла гэжэ К. С. Муликос хэ-лбэ.

Суглаан партиорганизацион бюригын хүдэлмэришлэд хун-галгәһи гэгнэ эхлэһн үгс-бэ. Уаань бюригой шэнэ гэгс-гәдә, секретарь һунгалдаа, Партиорганизацион секретарь О. П. Кузько һунгалдаа.

Заводой партикомой секре-тарин орлогшо А. А. Бор-тасов суглаанда хабаадалс-хэ, үгс хэлбэ. Энэ тоосоотой хунгалтын сугла-ан дээр яһала һаин хөөр-лөдөн болоо. Бөгсгөһе тог-тоол абаа. Урда тэһн ком-мунистууд зүб тогтоол абаа, хүсэд бөлүүлгүдтэй, шанга-и хинала хэрэгтэй гэгнэ бай-гаа. Тимжээ шинэ бюригой гшүүдтэй хиналаһа шангад-ха гэгнэ эхлэа тоо зүб үг-төө гэгсгә ха гэжэ һангадә һэн.

Б. ДАМБАРИНЧИНОВ.

АЖАЛЛААН ЗАН

КОММУНИСТ-ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

Александр бүри баһаһа гар-таа дүйтэй, модоор, түмээрөө элдэб янзын нааданхайнууды-е хэжэ, Сагаан-Нуур нутагтаа үетэн нүхэдөө гайхуулдаг бэ-лэй. Мүн эсэгтээ дорхалжа модон аса, тармууртшэ хэл-сэдэг һэн.

1930 ондо энэ түрүүшын коммунист эхмхэдгәһэдэ, тэднэй бүлгынид амыршы таталуургүйгөөр гшүүднй болохо, бүхы хүсэ шадлаа хамтын ажалда зориулаа юм. Тикхэ үедэ онһон техникхэ хинэ нэгдәһнэ, манай цөхнө гүрбәдехи категориин гэгсгә са-лингиднай багаар түлгэз гэ-нэ һанамжлаа. Тимжээ ма-най цөхтэ мастераар хүдэлжэ хүнүүд олодоггүй. Юрын хү-дэлмэришлэн 2—3 дахин эхэ мүнгэ абана бшуу.

Суглаа хүтэлжэ байһан К. С. Муликос партибологхой гшүүн, цехтэй ажалһа коллективтэй со-вөлэй түрүүлгшэ юм. Тэрэ партиин гшүүнэй аргуун эх-бэр, үннэ сэхэ шэнжэ шанар-хуһаг асуудал таһа. Хуһал-тын тогтоһонд жэлһүүдтэй коммунистын нэрэ хүндэ уна-һан байгаа. Мүнөө хуһагән шажилһан үгдэ партин гэгс-гәдәһ нэрэ хүндэ имәгәл бид-нэй хэр ээргээр хүдэл-һинөө, бэс абажа ябаһан-һаа дуладһаа гэжэ Касим Салиховын хэлһэн. Жэһэлхэдэ, Болоншаа комсомол ба-сәһи эхлэһадә, уга эдэбхиг-тэй байгаа. Мүнөө үхүбүтэй болонһондо хондо хара ажи-ла хараһа. Эндэ коммунист-нууд өөһдөө эхмхэдгә, тэрэни-дэ туһалха, партина хүдэлмэ-рид дүтлүүлгәһи өһотой бай-гаа ха юм. Ондогоор хэлс-хэдэ, коммунистууданай һа-һат, дунда ээргээр харахадә, партиорганизацион гшүүд 47 һаһаттай байһа. Залуушуулы-е партин ээргэдэ олоор ажа-хэ, хүдэлмэридөө хабаадуулаа шуха-ла гэжэ К. С. Муликос хэ-лбэ.

Суглаан партиорганизацион бюригын хүдэлмэришлэд хун-галгәһи гэгнэ эхлэһн үгс-бэ. Уаань бюригой шэнэ гэгс-гәдә, секретарь һунгалдаа, Партиорганизацион секретарь О. П. Кузько һунгалдаа.

Заводой партикомой секре-тарин орлогшо А. А. Бор-тасов суглаанда хабаадалс-хэ, үгс хэлбэ. Энэ тоосоотой хунгалтын сугла-ан дээр яһала һаин хөөр-лөдөн болоо. Бөгсгөһе тог-тоол абаа. Урда тэһн ком-мунистууд зүб тогтоол абаа, хүсэд бөлүүлгүдтэй, шанга-и хинала хэрэгтэй гэгнэ бай-гаа. Тимжээ шинэ бюригой гшүүдтэй хиналаһа шангад-ха гэгнэ эхлэа тоо зүб үг-төө гэгсгә ха гэжэ һангадә һэн.

Б. ДАМБАРИНЧИНОВ.

тор эгтэнгаа жолоос нэгтгэ-шэ орхотгүй. Урда мэтэ тү-рэл нутагтайгаа тэргәһан дээр элдэб тухалтэй трактор, ком-байн хүнхүнүүһээр лэ ябаа. Александр Федорович эр-хим бэрхэ тракторист байһадә, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаагүй байһан-даа мүнөөшө халагладаг. Дай-най эхилһэн түрүүшын үдэр тэрэ военкомат ошонго, фронт элбэгхыһе гуйһан байгаа. Тэдэ тэрэниин табыагүй һэн. Илангәһа Түхэнэй ИТС-эй ди-рекции гол тава араса. Энэ-шө айлгосотой ааб даа. Дүй дүршлэлтэй, техникэ һаин мэд-дэх хүнүүд элдэһе хэрэгтэй байгаа бшуу. Тимжээ Александр Сорокиков тра-ктор бригадын бригадирар томилогдоһон байна.

Энэ үедэ Сорокиковой өһотойл нурган хүмүүнүүл-гшэ байһаниһын харагдаа һэн. Тикхэдэ эршүүлгын үгы боло-шоно һэн ааб даа. Гансал эхлэһнүүд болон залуу хү-бүүд, басагадэ трактортаа һуулаха хэрэгтэй болоо бшуу. Александр Федорович эдэ хүндэ хушэр жэлһүүдтэ эсэхэ сүсәһи мэдэггүй ажаллаха, олохон трактористнары эр-гәһэлдэ нурган байһа. Тэ-дэниин хүмүүнүүлжэ талаар эхэ хүдэлмэри ябуулаа. 1942 ондо тэрэ партин гшүүднэ абаа һэн.

Тэрэ сарһа хойшо Алек-сандр Федорович Сороки-ков коммунистын нэрэ дээрэ үргэжэ, бүхы ажал хэрэгүү-д дээрэ залуушуулаа жэһэ

Александр Федорович трак-

тор эгтэнгаа жолоос нэгтгэ-шэ орхотгүй. Урда мэтэ тү-рэл нутагтайгаа тэргәһан дээр элдэб тухалтэй трактор, ком-байн хүнхүнүүһээр лэ ябаа.

Александр Федорович эр-хим бэрхэ тракторист байһадә, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаагүй байһан-даа мүнөөшө халагладаг.

Дайнай эхилһэн түрүүшын үдэр тэрэ военкомат ошонго, фронт элбэгхыһе гуйһан байгаа.

Тэдэ тэрэниин табыагүй һэн. Илангәһа Түхэнэй ИТС-эй ди-рекции гол тава араса.

Энэ-шө айлгосотой ааб даа. Дүй дүршлэлтэй, техникэ һаин мэд-дэх хүнүүд элдэһе хэрэгтэй байгаа бшуу.

Тимжээ Александр Сороки-ков трактор бригадын бригадирар томилогдоһон байна.

Энэ үедэ Сорокиковой өһотойл нурган хүмүүнүүл-гшэ байһаниһын харагдаа һэн.

Тикхэдэ эршүүлгын үгы боло-шоно һэн ааб даа. Гансал эхлэһнүүд болон залуу хү-бүүд, басагадэ трактортаа һуулаха хэрэгтэй болоо бшуу.

Александр Федорович эдэ хүндэ хушэр жэлһүүдтэ эсэхэ сүсәһи мэдэггүй ажаллаха,

олохон трактористнары эр-гәһэлдэ нурган байһа. Тэ-дэниин хүмүүнүүлжэ талаар эхэ хүдэлмэри ябуулаа.

1942 ондо тэрэ партин гшүүднэ абаа һэн.

Тэрэ сарһа хойшо Алек-сандр Федорович Сороки-ков коммунистын нэрэ дээрэ үргэжэ, бүхы ажал хэрэгүү-д дээрэ залуушуулаа жэһэ

Александр Федорович трак-

тор эгтэнгаа жолоос нэгтгэ-шэ орхотгүй. Урда мэтэ тү-рэл нутагтайгаа тэргәһан дээр элдэб тухалтэй трактор, ком-байн хүнхүнүүһээр лэ ябаа.

Александр Федорович эр-хим бэрхэ тракторист байһадә, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаагүй байһан-даа мүнөөшө халагладаг.

Дайнай эхилһэн түрүүшын үдэр тэрэ военкомат ошонго, фронт элбэгхыһе гуйһан байгаа.

Тэдэ тэрэниин табыагүй һэн. Илангәһа Түхэнэй ИТС-эй ди-рекции гол тава араса.

Энэ-шө айлгосотой ааб даа. Дүй дүршлэлтэй, техникэ һаин мэд-дэх хүнүүд элдэһе хэрэгтэй байгаа бшуу.

Тимжээ Александр Сороки-ков трактор бригадын бригадирар томилогдоһон байна.

Энэ үедэ Сорокиковой өһотойл нурган хүмүүнүүл-гшэ байһаниһын харагдаа һэн.

Тикхэдэ эршүүлгын үгы боло-шоно һэн ааб даа. Гансал эхлэһнүүд болон залуу хү-бүүд, басагадэ трактортаа һуулаха хэрэгтэй болоо бшуу.

Александр Федорович эдэ хүндэ хушэр жэлһүүдтэ эсэхэ сүсәһи мэдэггүй ажаллаха,

олохон трактористнары эр-гәһэлдэ нурган байһа. Тэ-дэниин хүмүүнүүлжэ талаар эхэ хүдэлмэри ябуулаа.

1942 ондо тэрэ партин гшүүднэ абаа һэн.

Тэрэ сарһа хойшо Алек-сандр Федорович Сороки-ков коммунистын нэрэ дээрэ үргэжэ, бүхы ажал хэрэгүү-д дээрэ залуушуулаа жэһэ

Александр Федорович трак-

тор эгтэнгаа жолоос нэгтгэ-шэ орхотгүй. Урда мэтэ тү-рэл нутагтайгаа тэргәһан дээр элдэб тухалтэй трактор, ком-байн хүнхүнүүһээр лэ ябаа.

Александр Федорович эр-хим бэрхэ тракторист байһадә, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаагүй байһан-даа мүнөөшө халагладаг.

Дайнай эхилһэн түрүүшын үдэр тэрэ военкомат ошонго, фронт элбэгхыһе гуйһан байгаа.

Тэдэ тэрэниин табыагүй һэн. Илангәһа Түхэнэй ИТС-эй ди-рекции гол тава араса.

Энэ-шө айлгосотой ааб даа. Дүй дүршлэлтэй, техникэ һаин мэд-дэх хүнүүд элдэһе хэрэгтэй байгаа бшуу.

Тимжээ Александр Сороки-ков трактор бригадын бригадирар томилогдоһон байна.

Энэ үедэ Сорокиковой өһотойл нурган хүмүүнүүл-гшэ байһаниһын харагдаа һэн.

Тикхэдэ эршүүлгын үгы боло-шоно һэн ааб даа. Гансал эхлэһнүүд болон залуу хү-бүүд, басагадэ трактортаа һуулаха хэрэгтэй болоо бшуу.

Александр Федорович эдэ хүндэ хушэр жэлһүүдтэ эсэхэ сүсәһи мэдэггүй ажаллаха,

олохон трактористнары эр-гәһэлдэ нурган байһа. Тэ-дэниин хүмүүнүүлжэ талаар эхэ хүдэлмэри ябуулаа.

1942 ондо тэрэ партин гшүүднэ абаа һэн.

Тэрэ сарһа хойшо Алек-сандр Федорович Сороки-ков коммунистын нэрэ дээрэ үргэжэ, бүхы ажал хэрэгүү-д дээрэ залуушуулаа жэһэ

Александр Федорович трак-

тор эгтэнгаа жолоос нэгтгэ-шэ орхотгүй. Урда мэтэ тү-рэл нутагтайгаа тэргәһан дээр элдэб тухалтэй трактор, ком-байн хүнхүнүүһээр лэ ябаа.

Александр Федорович эр-хим бэрхэ тракторист байһадә, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаагүй байһан-даа мүнөөшө халагладаг.

Дайнай эхилһэн түрүүшын үдэр тэрэ военкомат ошонго, фронт элбэгхыһе гуйһан байгаа.

Тэдэ тэрэниин табыагүй һэн. Илангәһа Түхэнэй ИТС-эй ди-рекции гол тава араса.

Энэ-шө айлгосотой ааб даа. Дүй дүршлэлтэй, техникэ һаин мэд-дэх хүнүүд элдэһе хэрэгтэй байгаа бшуу.

Тимжээ Александр Сороки-ков трактор бригадын бригадирар томилогдоһон байна.

Энэ үедэ Сорокиковой өһотойл нурган хүмүүнүүл-гшэ байһаниһын харагдаа һэн.

Тикхэдэ эршүүлгын үгы боло-шоно һэн ааб даа. Гансал эхлэһнүүд болон залуу хү-бүүд, басагадэ трактортаа һуулаха хэрэгтэй болоо бшуу.

Александр Федорович эдэ хүндэ хушэр жэлһүүдтэ эсэхэ сүсәһи мэдэггүй ажаллаха,

олохон трактористнары эр-гәһэлдэ нурган байһа. Тэ-дэниин хүмүүнүүлжэ талаар эхэ хүдэлмэри ябуулаа.

